

Lisa 4: Riigiabi reeglid teenuste lõikes

1. AIRE teenus on riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 107 tähenduses. Abi andmisel lähtutakse Euroopa Komisjoni määrusest (EL) nr 2831/2023, milles käsitletakse ELTL artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELTL 352, 15.12.2023) (edaspidi „VTA määrus“) ja konkurentsiseaduse §-st 33 ning Euroopa Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrusest (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks, ELTL 187, 26.6.2014, lk 1—78 (edaspidi „grupierandi määrus“) ning konkurentsiseaduse §-st 342.
2. AIRE teenuse saamisega seotud riigiabi arvestatakse järgnevas tabelis toodud põhimõtete järgi. Teatud juhtudel on teenuse saajal võimalik valida, milliseid riigiabi reegleid tema suhtes kohaldatakse (näiteks, väike- ja keskmise suurusega ettevõtja (VKE) puhul võib VKE valida kas vähese tähtsusega abi või grupierandi määruse artikli 28 vahel).
3. Riigiabi reegleid kohaldatakse saadud teenuse maksumusest vastavalt Eesti riigieelarvelise rahastuse osakaalule AIRE projekti kogurahastuses. Riigiabi ja vähesetähtsusega abi arvestust peab AIRE raames pidama tervikeelarvest vaid riigi kaasfinantseeringu osas. *Näiteks kui koolituse kulu ühe ettevõtte kohta on 2000 eurot, millest 1100 eurot ehk 55% on riigi toetus, siis VTA arvestuse alla läheb ainult 1100 eurot, mitte 2000.*

Tabel

AIRE teenus	Riigiabi reegli viide
Tehisintellekti otstarbekuse hindamine	1. VTA määrus – teenus on vähese tähtsusega abi väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) kui suurettevõtjate puhul. 2. Grupierandi määruse artikkel 28 (VKE-dele antav innovatsiooniabi). Teenuse saaja kinnitab allkirjaga, et ta vastab VKE määratlusele. 3. Riigiabi reegleid ei kohaldata, kui ettevõtte maksab teenuse eest hinnakirja alusel täishinna.
Tehisintellekti koolitused	
Finantseerimise alane nõustamine	
Muu ettevõttepõhine nõustamine	
Tehisintellekti määruse vastavuse alane nõustamine	
Tehisintellekti alane üldine nõustamine (Helpdesk)	
Ettevõtetele ligipääsu tekitamine EL AI taristu teenustesse	

Test before invest demoprojektid	1. VTA määrus – VTA nii VKE-de kui suurettevõtjate puhul. 2. Grupierandi määruse artikkel 28 (VKE-dele antav innovatsiooniabi). Teenuse saaja kinnitab allkirjaga, et ta vastab VKE määratlusele. 3. Grupierandi määruse artikkel 25 (Teadus- ja arendusprojektidele antav abi). 4. Riigiabi reegleid ei kohaldata, kui ettevõtte maksab teenuse eest hinnakirja alusel täishinna.
EDIH digiküpsuse hindamine Tehisintellekti määruse tööriistakast Teiste EL AI ökosüsteemi osapooltega suhete loomine ja nõustamine Ettevõtete nõustamine osalemaks EL AI ökosüsteemi teenustes Tehisintellekti alased veebinarid AIRE klubid	Ei kuulu riigiabi alla. Lepingupooled on analüüsinud teenuste sisutegevusi ning jõudnud järeldusele, et loetletud teenustega ei kaasne riigiabi andmist (üldised, kõigile avatud teabe jagamise teenused).

Lisainfo:

4. VTA määrus:

4.1. Ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma koos muudest allikatest varem saadud vähese tähtsusega abiga ei tohi mis tahes kolme majandusaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 300 000 eurot (VTA määrus, artikkel 3 lg 2). Vähese tähtsusega abi suuruse arvutamisel loetakse üheks ettevõtjaks VTA määruse artikli 2 lõikes 2 nimetatud ettevõtja.

4.2. Vähese tähtsusega abi ei anta VTA määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

4.3. Vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

5. Grupierandi määrus:

Grupierandi määrus:

Artikkel 25 (teadus- ja arendusprojektidele antav abi) sätestab abi osakaalu määrad eri tüüpi teadus- ja arendustegevuse kategooriate kaupa (AIRE projektis tootearendus või

teostatavusuuringud), samuti abi osakaalu määra suurendamise võimalused, kuid igal juhul eeldatakse ettevõtja poolse omafinantseeringu olemasolu.

Artikkel 28 (VKEdele antav innovatsiooniabi) sätestab abikõlblike kuludena muuhulgas innovatsiooni nõuandeteenuste ja tugiteenuste kulud, kusjuures abi osakaal on üldjuhul 50% abikõlblikest kuludest. Innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi puhul võib abi osakaalu suurendada 100%-ni, kui abi kogusumma ei ületa 220 000 eurot ettevõtja kohta mis tahes kolmeaastase ajavahemiku jooksul.

- 1) Grupierandi määruse alusel ei anta riigiabi grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–5 sätestatud juhtudel, sh ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on täitmata.
- 2) Grupierandi määruse alusel ei anta riigiabi raskustes ettevõtjale grupierandi määruse artikkel 2 punkti 18 tähenduses.
- 3) Grupierandi määruse alusel riigiabi andmisel ei tohi abi saaja alustada projektiga seotud tegevusi ega võtta kohustusi nimetatud tegevuste elluviimiseks enne taotluse esitamist Tallinna Tehnikaülikoolile. Taotluses tuuakse vähemalt grupierandi määruse artikkel 6 lõikes 2 sätestatud teave.
- 4) AIRE projektis võib grupierandi määruse artikkel 25 alusel riigiabi anda **tootearenduseks** või **teostatavusuuringuteks**. Tootearenduse mõiste on sätestatud grupierandimääruse artikkel 2 punktis 86 ja teostatavusuuringu mõiste artikkel 2 punktis 87.
- 5) Grupierandi määruse artikkel 25 alusel tootearenduseks on abikõlblikud artikkel 25 lõikes 3 sätestatud kulud. Teostatavusuuringuteks antava abi puhul on abikõlblikud teostatavusuuringu kulud.
- 6) Grupierandi määruse artikkel 25 alusel tootearenduseks antava riigiabi puhul on abi maksimaalne osakaal:
 - a. 45 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - b. 35 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - c. 25 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 7) Juhul, kui tootearenduse projekt hõlmab grupierandi määruse artikkel 2 punkti 90 kohast tõhusat koostööd vastavalt artikkel 25 lõige 6 punkti b alapunktis i sätestatule või projekti tulemusi levitatakse laialdaselt, on abi maksimaalne osakaal:
 - a. 60 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - b. 50 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - c. 40 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 8) Grupierandi määruse artikkel 25 alusel teostatavusuuringuteks antava riigiabi puhul on abi maksimaalne osakaal:
 - a. 70 protsenti abikõlblikest kuludest väikeettevõtja korral;
 - b. 60 protsenti abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtja korral;
 - c. 50 protsenti abikõlblikest kuludest suurettevõtja korral.
- 9) Grupierandi määruse artikkel 28 alusel VKEdele antava innovatsiooniabi puhul on abikõlblikud grupierandi määruse artikkel 28 lõikes 2 sätestatud kulud.
- 10) Grupierandi määruse artikkel 28 alusel VKEdele antava innovatsiooniabi puhul on abi maksimaalne osakaal 50 protsenti abikõlblikest kuludest. Innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi osakaalu võib suurendada kuni

100 protsendini abikõlblikest kuludest, kui abi kogusumma ei ületa 220 000 eurot ettevõtja kohta mis tahes kolmeaastase ajavahemiku jooksul.

11) Omafinantseeringu määr peab katma abikõlblikest kuludest osa, mida abi ei kata.

12) Omafinantseeringuna ei käsitleta teisi riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või Euroopa Liidu institutsioonide või fondide antud toetusi.